

Evropa platí za rusko-ukrajinský konflikt vysokou cenu

 iportal24.cz/zahranici/evropa-plati-za-rusko-ukrajinsky-konflikt-vysokou-cenu

26. února 2023 07:35

Fotografie z 1. dubna 2022 ukazuje regál v supermarketu v belgickém Bruselu.
FOTO - Xinhua/Zheng Huansong

Rok po vypuknutí rusko-ukrajinského konfliktu se Francie a zbytek Evropy ocitají v choulostivé situaci, kdy se potácejí pod nápořem inflace, energetické krize a zpomalujícího se hospodářského růstu.

Inflace, energetická krize

Rusko-ukrajinský konflikt zvýšil inflaci ve Francii. Růst cen v zemi dosáhl od února loňského roku rekordní úrovně.

Údaje Národního institutu statistiky a ekonomických studií (INSEE) ukazují, že meziroční míra inflace ve Francii pro rok 2022 činila 5,2 %, po 1,6 % v roce 2021 a 0,5 % v roce 2020.

Samotné ceny energií se meziročně zvýšily o 23,1 procenta, následovaly ceny potravin o 6,8 procenta a ceny průmyslového zboží a služeb o tři procenta.

Ceny energií v zemi dosáhly v roce 2022 rekordních hodnot, přičemž zemní plyn se 26. srpna loňského roku obchodoval za 340 eur (364 amerických dolarů) za megawatthodinu (MWh) oproti necelým 30 eurům (32 dolarům) za MWh ve stejném období roku 2021.

Tváří v tvář prudce rostoucím cenám energií byl rozšířen tarifní strop zavedený v roce 2021 francouzskou vládou, a to zejména pro malé podniky. Plán energetických úspor byl oficiálně představen 6. října 2022 a jeho cílem je snížit celkovou spotřebu energie v zemi o 10 % během následujících dvou let a o 40 % do roku 2050.

Ceny nafty a benzínu na tabuli na čerpací stanici v Bruselu, Belgie, 29. března 2022. FOTO – Xinhua/Zheng Huansong

Francouzský plán energetických úspor bude stát zemi 800 milionů eur (785 milionů dolarů), uvedla ministryně pro energetickou transformaci **Agnes Pannier-Runacherová**.

Veřejné osvětlení na ulicích svítí kratší dobu a méně intenzivně, firmy se musí zavázat k vypínání světel v neobsazených budovách a ve veřejné správě se podporuje práce z domova.

Plán také požaduje, aby se v kancelářích, bazénech a tělocvičnách snížilo vytápění a v kancelářích se omezilo používání teplé vody.

Dopady na život

Bageta, která je pro Francouze nezbytná, je ukazatelem životních nákladů ve Francii. V roce 2022 její cena několikanásobně vzrostla a v mnoha pekárnách překročila hranici jednoho eura (1,07 dolaru) za bagetu.

Zároveň cena pšenice kolísala od 180 eur (193 dolarů) do 460 eur (492 dolarů) za tunu na začátku rusko-ukrajinského konfliktu, aby se ustálila na hodnotě kolem 360 eur (385 dolarů) za tunu. Tento prudký nárůst cen se přímo dotkl peněženek spotřebitelů.

»Dříve jsem při nákupech nevěnovala cenám velkou pozornost, ale s inflací se dívám pozorněji,« řekla agentuře Xinhua žena jménem **Helene**.

Zákazníci nakupují v supermarketu ve Frankfurtu nad Mohanem, 22. dubna 2022. FOTO – Xinhua/Lu Yang

Mnoho Francouzů se rozhodlo snížit teplotu ve svých domech, aby snížili výdaje. **Daphnee**, která žije ve starém domě o rozloze 130 metrů čtverečních, drasticky snížila teplotu ve svém domě v obavě z vysokých účtů za energie.

»Je mi zima, takže to byla oběť, ale nakonec jsem si uvědomila, že nám doma vyhovuje 18 stupňů Celsia, na noc stačí láhev s teplou vodou,« řekla.

Prudce rostoucí ceny energií tvrdě dopadají i na francouzské podniky.

Loni v říjnu více než 300 společností upozornilo francouzskou vládu na negativní důsledky prudkého růstu cen energií.

Více než každý druhý francouzský průmyslový podnik sdělil, že pocítil důsledky energetické krize a že omezení výroby ovlivnilo ziskovost jeho podnikání.

Průzkum provedený v říjnu loňského roku ukázal, že 80 % malých a středních podniků v zemi se strachuje o své přežití.

A tento trend pokračuje. Podle studie o platební neschopnosti podniků není nárůst počtu bankrotů, který začal v roce 2022, u konce a v roce 2023 čelí podniky trojí hrozbě, a to slabšímu růstu, nižším maržím a zhoršeným finančním podmínkám.

Vedlejší efekty

Evropská komise předpověděla, že francouzská ekonomika poroste v letech 2023 a 2024 o 0,6 %, resp. 1,4 %, a německá ekonomika poroste ještě méně, a to o 0,2 %, resp. 1,3 %.

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 vykázalo šest zemí eurozóny záporný hospodářský růst, včetně Německa a Itálie, jejichž růst se snížil o 0,2 %, resp. 0,1 %.

Tyto dvě země byly nejvíce zasaženy ukrajinskou krizí, neboť obě mají ekonomiky založené na vývozu a jsou do značné míry závislé na zemním plynu z Ruska, jehož dodávky byly v důsledku sankcí proti Rusku přerušeny.

Vzhledem k tomu, že je přístup k ruskému plynu v důsledku krize stále obtížnější, musely evropské země přejít na mnohem dražší americký zkapalněný zemní plyn (LNG).

Lidé před budovou Evropské komise v Bruselu, Belgie, 18. října 2022. FOTO – Xinhua/Zheng Huansong

Spojené státy však prodávají svůj LNG do Evropy za »čtyřnásobek« ceny, za kterou jej prodávají americkým dodavatelům, uvedl loni francouzský ministr hospodářství a financí **Bruno Le Maire**, který se vyjádřil, že Spojené státy by mohly ze situace těžit na úkor evropských zájmů.

Trval na tom, že je třeba vybudovat »ekonomické vztahy, které budou v otázce energetiky mezi našimi americkými spojenci a evropským kontinentem vyváženější«.

Le Maireovy poznámky zazněly jen několik dní poté, co francouzský prezident **Emmanuel Macron** vyjádřil nespokojenost s dovozem LNG ze Spojených států a Norska.

»Vůči našim americkým přátelům, našim norským přátelům, budeme s velkým přátelstvím říkat: ‚Jste skvělí, dodáváte nám plyn‘. Ale je tu jedna věc, která nemůže fungovat velmi dlouho, a to, že nemůžeme platit za plyn, který je čtyřnásobně dražší,« řekl.

Podle datové a analytické společnosti Kpler dovezla EU v roce 2022 celkem 94,73 milionu tun LNG a Spojené státy se na tomto dovozu podílejí zhruba 41 procenty, čímž se staly hlavním dodavatelem LNG do EU.

Kromě toho představují pro Evropu novou obchodní hrozbu důsledky zákona o snižování inflace, což je rozsáhlý americký plán průmyslových dotací ve výši 369 miliard dolarů, který byl oznámen v létě 2022.

(Xinhua)

PŘIDEJ KOMENTÁŘ
